"HAZADNAK RENDÜLETLENÜL LÉGY HIVE, ÓH MAGYAR!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

"CSONKAMAGYARORSZÁG NEM ORSZÁG, EGÉSZ MAGYARORSZÁG MENNYORSZÁG!"

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CIME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

Forradalom készül a mezőgazdaságban

Mecsér András gazda vállalkozott a magyar mezőgazdaság átszervezésére. Mindjárt ki is jelentette, hogy elsősorban a buzatermelés problémájával kíván foglalkozni. Azok az államok, amelyek buzaszükségleteiket ed dig magyar termelőtől szerezték be, évről-évre nagyobb területeken termelnek buzát. Németország, Olaszország mindinkább maga állítja elő szükségleteit. A Duna völgyében viszont csökkenteni kell a buzatermő területeket, mert ez csak buzában jelent kevesebbet, pengőben azonban többet.

Szükség van arra, hogy az árakat szabályozzák és ennek érdekében mélyreható és radikális eszközök igénybevételétől sem szabad visszariadni. Az ipari érdekeltségek érvényesülési kísérleteit ellensulyozó gazdakartel hathatós eszköze lesz az árjavításnak és elő fogja segíteni a gazdák közötti együttműködés kifejlődését.

Az irányított gazdálkodás azokat a terményeket öleli majd fel, amelyeknek termésterülete már most fokozható. A kínálat szabályozása komoly segítséget jelent a gazda számára, ez viszont csak raktárhálózattal és kölcsönökkel biztosítható. A sertéshizlalás, marhatenyésztés, tehenészet a jövőben kizárólagosan mezőgazdasági foglalkozás lesz. Az iparilag üzött üzemeket ilymódon átalakítják.

Az ipari szeszgyártásnak a mezőgazdaság számára való átengedése is nagy jelentőséggel fog bírni. A termelési szövetkezetek kiépítésével pedig az értékesítést oldják meg. A szövetkezet lesz az irányított termelés sejtje, melynek révén szabályozott kínálattal küzdeni lehet minden árrontás ellen.

A kereskedelem szerepe az irányított termelésben bizonyos mértékben eltolódást szenved. A vidéki gabonakereskedő a szövetkezetek árugyüjtő, esetleg áruhitelező munkájában találhat elhelyezkedést, ha nem fél a munkától. Az irányított termelés értékesítési munkálataiban tehát az eddigi kiszipolyozás gyanuja nélkül tevékeny részt vállalhat majd a kereskedelem is.

BOROSS JENŐ KETTŐS AMERIKAI KITÜNTETÉSE

Ritka kitüntetésben részesült Boross Jenő, az Egyesült Államokban élő kiváló magyar mügyüjtő. Amerika legnagyobb muzeumának örökös tiszteletbeli tagjává választották. Ezenkívül Laroon, Kentucky állam kormányzója az ezredesi rangfokozat adományozása mellett őt nevezte ki szárnysegédének. Az ilyen kitüntetések Amerikában a közéleti kiválóság legszebb társadalmi elismerései. Ilyen magas kitüntetésben, nagyon kevés kivétellel, csak benszülött amerikaiakat szoktak részesíteni.

Boross Jenő egyébként a budapesti Szépmüvészeti Muzeumnak, a Regnum Marianumnak s legutóbb a Bazilikának is nagybecsü festményeket adományozott, azonkívül pénzadományokkal is támogatta a különböző magyar népjóléti intézményeket. Az elmult esztendőben kapta meg érdemei és áldozatkészsége elismeréseül a magyar érdemkeresztet a csillaggal ez az érdemes amerikai hazánkfia.

MÜVELŐDIK A FALU NÉPE

Csonkamagyarország 4300 falva közül 2300-ban található kielégitő, sőt néhol igen jelentős állományu könyvtár. Igy jéldául a Jászladányi Népkör tulajdonában egy 760 kötetet számláló, a kis Apagy községben egy 400 kötetes könyvtár van. Ezzel szemben viszont sok helyütt nél külözik a falvak mindazokat az előnyöket, amelyeket egy jól felszerelt falusi népkönyvtár nyujt.

A legelzárkózottabb falu népét is kergeti az ember örök tudásszomja a szellemi táplálék felé. A legtöbb falusi ember kikerül az iskolából és ettől kezdve megszünik minden kapcsolata a kultura és a tudás tényezőivel. Élete a nehéz fizikai munka őrlő robotjában telik, de éppen ezért eszes mivolta fokozottabb mértékben vágyódik a szellemiek után, különösképp, mikor beállnak az őszi-téli napok. Rádió aránylag ritka házban van, a faluban nincs se mozi, se szinház, talán csak egy gazdakör, vagy legényegylet, amely azonban szintén nem köt le mindenkit. Marad az egyetlen szellemi üdülés, a könyv, a különböző könyvek, amelyek közt mindenki megtalálja a magának megfelelőt.

A magyar föld legegyszerübb fiai nagyon lelkesülnek egy-egy kézhez kapott jó olvasmányért és nincs az a gazdag népkönyvtár, amelynek minden kötete ne volna kapós községekben, falvakban.

Egy szabolcsi vidéki orvoshoz például rendszeresen járnak a falubelíek könyvet kölcsönkérni, oly nagy a szomjuság az irott betü után. Egy ötgyermekes kis kunsági zsellérasszony pedig nem tud lefeküdni anélkül hogy ne olvasna valamit minden este. És mindez nemcsak hellyel-közzel va igy, hanem igy van Tiszántul, mint Dunántul, a Felvidéken és a Tiszaközén egyaránt.

Mit olvas legszivesebben a falu népe? ... Elsősorban szakmunkákat — a saját szakmájáról. Aztán történelmi munkákat, főleg a világháborus irodalmat, akár történeti előadásban, akár elbeszélő formában. Regényt és elbeszélést — Jókai, Mikszáth, Gárdonyi és egyéb népies irókat — s csak az egészen fiatal szereti a fantasztikumot, az izgalmas "detektivtörténeteket."

Mindenképp vágyik tehát a falu az irott betü után és ez nagyon örvendetes jelenség, mert a jó olvasmány szinte észrevétlenül egyénenkint átformálja a falusi embereket, elvonva őket a korcsmázástól. A Faluszövetség ötezer kötetből vándorkönyvtárakat szervez 50 községben.

Ezek a vándorkönyvtárak körülbelül egy évig maradnak egy helyen, amig mindenki kiolvashatja. Egy év után elviszik egy másik faluba, ahol szintén nincs könyvtár, vagy pedig kicserélik két község vándorkönyvtárát. Ez igy folytatódik tovább minden évben. Igy vándorol a könyv az olvasni vágyó falvakban kézről-kézre, addig is, amig elegendő népkönyvtár áll rendelkezésre az egész országban.

MI UJSÁG A MEGYÉNKBEN?

BARANYA MEGYE

Kampfart Vilmos vokányi gazda fia Muth János ottani gazda leányával házasságot kötött. Az ötnapos lakodalmon 400 vendég vett részt, akik két ökröt, öt borjut és ugyanannyi hizott sertést, kétszáz baromfit, ezer tojást, tizenöt hektoliter bort és pálinkát fogyasztottak el. A lakodalom alatt állandóan fuvós- és vonószenekar játszott felváltva.

BÁCS - BODROG MEGYE

A Baja melletti Pandur szigeten nagy körvadászatot rendeztek. Már éppen be akarták fejezni a vadászatot, amikor a sürüből három hatalmas vaddisznó rohant elő. A vadászok egy-egy jólirányzott lövéssel leteritették a két vaddisznót, de a harmadikat csak könnyebben találták. A vaddisznó az egyik vadásznak rohant, aki egy fa mögé ugrott, szerencséjére az utolsó pillanatban ott termett két hajtó és a náluk levő fejszékkel agyonütötték a vaddisznót.

BEREG MEGYE

Ungvár és Lukácsi között, az országuton egy gépkocsi, amely esküvőről hazatérő utasokat szállitott belefutott egy szekérbe. A gépkocsi vezetője, Szikszay Sándor a helyszinen meghalt, a soffőr és az öt másik utas könnyebben megsebesült. Az összeütközést az okozta, hogy a szekéren nem volt lámpa.

CSIK MEGYE

Gyergyótölgyes községben Leopold Simon furóval dolgozott. A furó nyele háborus, gyalogsági ágyulövedékből készült. Miközben a furó nyelét kalapálta, a régi lövedék felrobbant és Leopold Simont darabokra tépte. Ez a szomoru példa is bizonyitja, a háborus lőszerek tizenöt év után is gyilkolnak.

HAJDU MEGYE

Gerbert János püspökladányi borbélymester hiteles okmányokkal igazolta, hogy az avignoni Gerbert-családból származik és egyik ősatyja II. Szilveszter pápa testvérbátyja volt. A Gerbert család a hugenotta-harcok idején került Magyarországba és Erdélyben telepedett le. Nagyapja dévai földbirtokos, szépapja magasrangu katonatiszt volt. A családfát most azért kellett hitelesen igazolni, mert Gerbert János egyik nagybátyja Amerikában nagy vagyont hagyott hátra, amelynek a borbélymester a boldog örököse.

NAGY-KÜKÜLLŐ MEGYE

A medgyesi völgykatlanban a földgáz még mindig hatalmas lánggal ég s az oltási kísérletek teljesen csődöt mondtak. A völgykatlanban tavaszi az időjárás, ugy hogy a hegyoldalon kivirágoztak az akácfák, nyilik az ibolya s a többi tavaszi virág is kibujt a földből.

SOPRON MEGYE

Békeidőben fogalom volt nemcsak Magyarországon, hanem Ausztriában is a soproni Klaber-féle bornagykereskedő cég; valamikor százmillió koronát érő üzlet a gazdasági válság következtében teljesen összeomlott. A tönkrement kereskedő most hajóra szállt és a magyar boroknak az Egyesült Államokban való elhelyezésével kíván foglalkozni.

ZALA MEGYE

Özvegy Buchholz Viktorné 75 éves nagykanizsai asszony lakásán rászédült az égő kályhára. Kórházba szállitották, ahol belehalt égési sebeibe.

KANADAI DOLLÁRJÁÉRT a legtöbb Arany Pengőt, Leit, Dinárt, Cseh Koronát. Zlotyt az alanti irodánál kapja. PÉNZÉT pontosan, gyorsan és biztosan utaljuk át a világ bármelyik országba. Minden pénzküldönk egy, a cimzett által sajátkezüleg aláirott nyugtát kap. — Ha családját vagy menyasszonyát óhajtja kihozatni, mi készségesen állunk rendelkezésére a szükséges bevándorlási engedély beszerzésében, sőt a hajójegyet kedvező részletfizetésre is adjuk.

Közjegyzői okiratok Óhazai bélyegek Mindennemü felvilágositások.

ALEX. A. KELEN LIMITED
1456 City Hall Ave. MONTREAL, QUE.

Kelet- Nyugat Kanadai Magyar Ujság
375 Hargrave St. Winnipeg, Man.

Miután előfizetésem ..... -ig rendezve van s igy a "Mi Lapunk"-ban közzétett bejelentés értelmében jogosult vagyok az alább felsorolt könyvekből egyet két heti olvasásra kikölcsönözni, elsősorban a .....

..... cimü kötetet kérném, ha az már nem állna rendelkezésre, ugy a .....

..... vagy .....

cimü kötetek postafordultával való megküldését kérném.

Alulirott kötelezem magam, hogy kapott könyvre vigyázók és azt az átvételtől számitott két héten belül visszajuttatom a "Kanadai Magyar Ujság"-hoz a kiküldési postaköltséggel együtt. Amennyiben nem tudtam volna két hét alatt kiolvasni a könyvet, ugy egy heti haladékról néhány sorban értesitem a "Mi Lapunk"-at. Elismerem a kölcsönkönyvtár jogát, hogy ellenkező esetben és a három hét elteltével mindenképen beszerezheti a könyvet előfizetésem terhére, amennyiben azt nem szolgáltattam volna vissza.

1934 ..... hó ..... napján.

..... (aláirás)

..... (város) ..... (tartomány)

BOX, vagy CAMP No .....

Utca és házszám .....

FORRADALOM EGY MÁS VILÁGON

DRUMÁR JÁNOS

re egy kecskét, ami az égő oltárra helyezzek. Nyolc nap alatt egy bölényt adok érte.

Az elepedt, eltikkadt vándor nem fogadja mohóbban a kényelmes langyos fürdőt, mint a varázsló a tekintélyének hizelgő eme szavakat, melyekkel Tycho elmosta a leselkedés miatt imént tett szemrehányást. Ámde a ravasz indust a látszólagos meghódolás nem tévesztette meg és a fehér ember iránt érzett mély gyülölete egy szemernyire sem szelidült meg.

— Előbb a Fiatal Forgószél fogja bemutatni az áldozatot, azután a Veres Felhő, aztán a Nagy Ütő. Ekkor imánkkal előhivjuk a Nagy Szellemet, aki meg fogja mondani, hogy akarja-e látni a Fehér Sólyom áldozatát. A kecske ott lesz, amiért Fehér Sólyom nyolc nap alatt egy bivalyt fog adni cserébe.

Az improvizált program elmondása után Tarka Bikafej méltóságos léptekkel haladt a tüzek körül szorgosan foglalatoskodó varázslók felé, mig a fiatal vezér a Vörös Felhő kunyhója felé indult társával.

Amint a foglyok előtt elhaladtak, akik egy magnolia-fa árnyékában megkötözve hevertek egyrakáson, tátongó sebeikkel a fájdalmas szúrású rovarok egész özönét csábitva magukra, egyikük sletve, de izgatottság nélkül elkiáltá magát tört angol nyelven:

— Fehér Sólyom! Beszédem van Önnel! Hivassa Geronimot!

— Szólhatok a fogollyal egy óra mulva? — kérdé Tycho.

— Akkor beszélj vele, amikor akarsz.

— Arra nézve kérdezem, hogy meddig tart a szertartás.

A szertartás el fog tartani a hold feljöttéig. De neked nem kell jelen lenned. Ha mondani akarsz valamit a véneknek, azok már várnak téged s mihelyt megállapodtatok, szabadon rendelkezel időddel.

— Ugy hát vezess a Nagy Ütő elé.

— Jöjj! — volt az egyszerü válasz.

Az indián falucska, mely a tó partjai hajlásának megfelőleg épült, majdnem egész félkört képezett a remegő vizek körül. A széles, dúsan befásitott uccákat nádból épült csinos kunyhók szegélyezték, melyeknek ajtaját nagyobbrészt tarkán szövött leplek képezték, de ezek függöny módjára félre voltak hárítva, szabad betekintés engedve a butortalan, tiszta helyiségekbe. Csupán a kunyhó közepén volt rendszerint látható a bogrács, mely körül nyugodtabb napokban a férfiak füztek. Most csak asszonyokkal találkoztak és futkosó, meztelen gyermekekkel, mert a férfiak mind kivonultak a magaslatokra.

Tycho önkénytelenül is megilletődött, mikor három törzsnek egybegyült délceg harcosait festői nemzeti viseletükben az amphitheatrumszerü magaslatokon megpillantotta.

Őrült Medve és Fekete Csóka müvésziesen tetovált testükkel váltak ki, mig Déli Nap, ép ugy mint Erős Tölgy, Tarka Farkas és Fekete Szem a szó szoros értelmében tetőtől talpig mereven elálló tollakkal voltak borítva.

Valamennyi nyers bőrből készült nadrágot hordott, melynek szára alul divatosan kitágult s féltérdig fel volt hasitva. A hasitékot gondosan kidolgozott himzés szegélyezte.

Csodálom, hogy eddig nem akadt festő, aki ennek a színes, mozgékony, rutmikus képnek visszaadására vállalkozott volna, bár az is igaz, hogy kevés fehérnek volt alkalma egy indus ünnepség jeleneteiben büntetlenül gyönyörködhetni.

Mikor a vörösbőrüek közeledni látták Fiatal Forgószélt Tycho oldalán, felugráltak guggoló helyzetükből és ujjaikhoz kapva, a nyilak egész özönét irányiták a nap felé, ugy hogy annak fénye pillanatokra elhomályosult s Tychot átfutó aggodalom fogta el aziránt, hogy a nyilak valamelyike esetleg a Phoenix gyanutlan utasait is érheti, akik állandóan őrködtek Tycho felett, anélkül, hogy az eseményekbe beavatkozni kivánatosnak vélték volna.

De csak pillanatig tartott az aggodalom. A Phoenix oly magasan lebegett, hogy csillámló fémteste észrevehetetlenül olvadt bele a levegőég mély kékjébe.

Háromszor ismétlődött meg ez a jelenet, mindannyiszor a réztányérok, üstök és dobok éktelen zajától kisérve, melyet csak a közel négyszáz főnyi industábornak félelmetes harci orditása harsogott tul.

Vörös Felhő felemelkedett Nagy Ütő mellől és két harcos által támogatva, Tycho felé igyekezett, aki előzékenyen sietett a megsebesült főnök elé, két kezét barátságos kézszoritásra nyujtván feléje.

Ez megragadta azokat s a gyengeségtől halk hangon szólt:

Jeligés levelet kiadó továbbit
Árban Eredményben
KICSI ! NAGY
a
Kanadai Magyar Ujság
APRÓHIRDETÉSE
Egy számban való közlés ára 50 c., három számban $1.25
Szigoruan előre fizetendő

DÉL-ONTARIOI leveles dohányok, finom, narancs-sárga 5 font $1.50, gyenge, édes Kelly dohány 5 font $1.00, ha a két fajtát összevegyitjük nagyon kellemes zamatu cigaretta-dohányt nyerünk. PIPA-dohányok 10 fontos csomagonként Ontarióba $1.25, Quebec és Manitobába $1.40, Sask. és Nova Scotiába $1.65, Albertába $1.80, British Columbiába $1.90. Joseph Horváth AMHERSTBURG, Ont.

ELADÓ FARMOK. Levelezésem értelmében Stratton környékén minden eladó föld gazdára fog találni ezen a tavaszon. A letelepült számos magyar gazda bizonyitja, hogy Stratton környéke a legalkalmasabb vidék a településre egész Kanadában. Még mindig kapható olcsó, erdővel boritott föld 1-től 5 dollárig akerje, müvelt farmok 5-től 20 dollárig akerje. Néhány 80 s vagy 160 akeres homestead is kapható 25 dollárért. Keressen fel személyesen vagy irjon még ma. John Demeter STRATTON, Ont.

31 ÉVES farmer házasság céljából szeretne megismerkedni egy 20-30 év közötti jó megjelenésü tisztességes leánnyal vagy özveggyel, vallás nem határoz, hozomány szám, csakis olyan jólelkü nőt keresek, aki szeret farmon lenni. Kettős borítékba zárt, fény képpel ellátott leveleket "Kék nefelejts" jeligére a kiadóba kérek. 17-9

BÉRBE ADNÁM 265 akeros, folyómentén fekvő farmomat. 200 aker müvelés alatt 65 aker erdő és legelő. Nagyvárosok közelében, falutól, postától és állomástól két mérföldnyire. "Nem bánja meg" jeligés leveleket a kiadó hivatalba kérek. 17-9

37 ÉVES, saját farmmal rendelkező legényember, hásasság céljából olyan leány vagy özvegyasszony ismeretségét keresi, aki kedveli a farméletet. Egy vagy két gyermek nem határoz. Fénykeppel, vagy annak hijján pontos személyleirással ellátott "Jóremény" jeligés leveleket a kiadóhivatal továbbit. 17, 19, 21

GABONA - TŐZSDE

BUZA — változatlan
No 1 65 cent; No 2 62 c; No 3 61 c
No 4 59c; No 5 56 cent.
ZAB — változatlan
No 1 CW 33 cent; No 2 CW 31c
ARPA — változatlan
No 3 CW 40 cent No 4 CW 38 cent
LEN — változatlan
No 1 CW $1.50 No 2 CW $1.46
ROZS — 1 centtel emelkedett
No 1 CW 45 cent; No 3 CW 41 c.

PÉNZ-PIAC

(A Canadian Press márc 1-i jelentése)

Amerikai dollár, vételnél	$1.00⅝
Angol font	$5.12
Magyar Pengő	29.72 cent
Cseh korona	4.17 cent
Jugo dinár	2.28 cent
Rumán leu	1.04 cent

Budapesti jegyzés 1934 febr. 14-én

Kanadai dollár	P 3.32—3.52
Amerikai dollár	P 3.41—3.51

ÁLLAT - VÁSÁR

SZOPOS BORJU — $1 emelkedett			
Jó	5.50	—	6.50
Közepes	2.00	—	5.00
TINÓ — változatlan			
Jó	4.25	—	5.00
Közepes	3.25	—	4.00
ÖKÖR — változatlan			
Jó	4.25	—	5.00
Közepes	3.50	—	4.00
Silány	2.50	—	3.00
BIKA — 25 centtel emelkedett			
Jó	2.00	—	2.50
Silány	1.25	—	1.75
SERTÉS — 25 centtel emelkedett			
Válogatott			9.25
Nehéz			8.75
Könnyü	7.50	—	8.50
No. 1. koca			7.25
No. 2. koca			6.50
BÁRÁNY — változatlan			
Jó	6.00	—	6.75
Silány	4.00	—	5.00
BIRKA — változatlan			
Jó	1.25	—	1.50
Silány	1.00	—	1.00